

תגמולים למשפחות הנספים בפעולות איבה

הביטוח הלאומי

לצדך, ברגעים החשובים של החיים

 | *6050 | www.btl.gov.il

חוברת זו מסבירה את תנאי הזכאות לתגמולים למשפחות הנספים בפעולות איבה, על פי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה.

בחוק שעל פיו משלם הביטוח הלאומי תגמולים לנפגעי פעולות איבה, חלים שינויים מעת לעת, לכן בבואך לממש את זכויותיך, נא ברר את הזכויות באתר הביטוח הלאומי או במוקד הטלפוני 6050*.

דברי ההסבר בחוברת הם כלליים ואין לראות בהם נוסח מלא ומוסמך של החוק. כל האמור בלשון זכר מכון גם לנשים.

תגמולים למשפחות הנספים בפעולות איבה

תוכן החוברת

-
- 2 1. חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה
-
- 4 2. מענקים לכיסוי הוצאות אבל והנצחה
-
- 8 3. תגמולים חודשיים לאלמן, לאלמנה וליתומים
-
- 11 4. תגמולים חודשיים להורים שכולים
-
- 13 5. הגשת תביעה לתגמולים
-
- 15 6. שירותי ייעוץ וטיפול נפשי
-
- 16 7. שיקום, מענקים והטבות
-
- 33 8. סיוע משפטי חינם בהליך הפלילי מול מבצע העבירה
-
- 34 9. פרטים חשובים אחרים
-

חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה

בחוברת מידע זו, ביקשנו להביא לידיעת משפחות הנספים, מידע כללי* על השירותים והזכויות שלכם בביטוח הלאומי, וכיצד תוכלו לממשם.

לקבלת מידע מפורט יותר, כנסו לאתר הביטוח הלאומי, או פנו לעובדי השיקום או לעובדי מחלקת איבה בסניף הקרוב למקום מגוריכם.

תנאי הזכאות להכרה כנפגע פעולות איבה

כדי להיות מוכר כנפגע פעולות איבה עליך לענות על **שני התנאים** האלה:

תנאי ראשון - נפגעת באירוע איבה

פגיעת איבה היא אחת מאלה:

- פגיעה מפעולת איבה של כוחות אויב.
- פגיעה בשגגה מידי אדם עקב פעולת איבה של כוחות אויב או פגיעה בשגגה בנסיבות שהיה בהן מקום לחשש סביר שתבוצע פעולת איבה.
- פגיעה מנשק שהיה מיועד לפעולות איבה של כוחות אויב, או פגיעה מנשק שהיה מיועד נגד פעולה כזאת.
- פגיעה ממעשה אלימות שמטרתו העיקרית פגיעה באדם בשל השתייכותו למוצא לאומי-אתני ושנובע מהסכסוך הישראלי-ערבי.

והכל בתנאי שהרשות המאשרת, המתמנה על ידי שר הבטחון, אישרה שהפגיעה היא פגיעת איבה.

פגיעת איבה בחוץ לארץ

פגיעה שאירעה בחוץ לארץ תוכר כפגיעת איבה אם מטרתה הייתה פגיעה בישראל או בעם היהודי.

* על פי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה תש"ל-1970, משפחות הנספים בפעולות איבה זכאיות לתגמולים, לשיקום, למענקים ולהטבות. שיעורי התגמולים המשולמים למשפחות הנספים נקבעים על פי "חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) תש"י-1950".

כמו כן פגיעה שאירעה מ־1.4.2012 תוכר פגיעת איבה בחוץ לארץ, גם אם מטרתה לא הייתה פגיעה בישראל או בעם היהודי, ובתנאי שפעולת האיבה התרחשה על ידי ארגון שאחת ממטרותיו היא פגיעה בישראל, באזרחי ישראל או ביהודים. במקרה זה ניתן להיות זכאי לתגמולים החל מיום 1.4.2017.

אם נפגעת בפגיעת איבה בחוץ לארץ ואתה זכאי לפיצוי לפי דיני המדינה שבה נפגעת או הארץ שבה אתה תושב - אינך זכאי לתגמולים לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה.

תנאי שני - מעמדך בישראל

הכרה כנפגע פעולות איבה ניתנת רק למי שהמעמד שלו בישראל הוא אחד מאלה:

- אתה תושב ישראל או בעל אזרחות ישראלית והפגיעה התרחשה בישראל, בשטחי יהודה שומרון (שטחים שבשליטת ישראל) או מחוץ לישראל.
- אתה בעל אזרחות ישראלית, וטרם חלפה שנה מהמועד שבו חדלת להיות תושב ישראל, ונפגעת מחוץ לישראל.
- אינך בעל אזרחות ישראלית, אך נכנסת לישראל כחוק לפי חוק הכניסה לישראל, או שאינך זקוק לאשרה (כגון בעלי דרכון דיפלומטי או תיירים ממדינה שישראל פטרה אותה מחובת אשרה וכו') - ונפגעת בישראל או בשטחי יהודה שומרון (שטחים שבשליטת ישראל).
- אתה תושב השטחים בעל תעודת זהות ישראלית, ונפגעת בתחום הקו הירוק.
- אתה תושב השטחים ויש לך היתר כניסה ממפקד כוחות הצבא בשטח, ונפגעת בתחום הקו הירוק.
- אתה תושב חוץ ונפגעת תוך כדי ועקב עבודתך אצל מעסיק ישראלי בחוץ לארץ - רשימת המעסיקים נמצאת באתר.

שים לב!

אם נפגעת בזמן שעשית מעשה פשע או בזמן שעברת עבירה שיש בה זדון או רשלנות פושעת, לא תוכר כנפגע פעולות איבה.

מענקים לכיסוי הוצאות אבל והנצחה

מענק להוצאות אבל

מענק להוצאות אבל ישולם לזכאי לאחר שתאושר תביעתו לתגמולים. הזכאים למענק הם אלמן/ה והורים שכולים. כאשר אין לנספה אלמן/ה או הורה, יהיה זכאי למענק קרוב משפחה ששילם את הוצאות האבל. המענק נועד לסייע בהוצאות הכרוכות באבל בלבד, ואינו מכסה את כל ההוצאות. כאשר לנספה נותרו גם אלמן/ה וגם הורים שכולים - ישולם מענק האבל גם לאלמן/ה וגם להורים.

7,496 ש"ח נכון לנובמבר 2020

סכום המענק

מענק להוצאות קבורה

בן משפחה של נספה בפעולת איבה זכאי למענק להוצאות קבורה. המענק יינתן על סמך הצהרה.

10,551 ש"ח בנובמבר 2020

סכום המענק המרבי

ביטוח לאומי יממן גם הסעה ללוויה מבית האבלים לבית העלמין וחזרה. פרטים על ההסעה אפשר לקבל בסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים.

עבור אזרח חוץ שנפגע בארץ אך נקבר בחו"ל, ישולמו החזרי הוצאות הקבורה לפי קבלות, וכן ישולמו הוצאות הטיפול בגופת החלל והבאתה למקום הקבורה, והוצאות נסיעה הלך וחזור של מלווה אחד.

מענק התאלמנות

אלמן או אלמנה זכאים, בסמוך למועד ההתאלמנות, למענק מיוחד למימון צרכים מיוחדים. המענק ישולם עם אישור האירוע כפגיעת איבה, על ידי סניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים.

בנוסף המענק ישולם לאלמן ולאלמנה כל 7 שנים.

5,242 ש"ח נכון לנובמבר 2020	סכום המענק
-----------------------------	------------

הסעות לאזכרות בבית העלמין

הביטוח הלאומי יממן, לפי בקשת המשפחה, הסעה לאזכרות תקופתיות בבית העלמין: ליום השבעה, ליום השלושים וליום השנה לפטירה. הזכאות להסעה ביום השנה היא מדי שנה ושנה. המוסד יממן אוטובוס אחד ובמקרים חריגים גם מיניבוס. את ההסעה יש לתאם מראש עם מחלקת נפגעי פעולות איבה בסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים.

הבאת המשפחה השכולה מחו"ל

אלמן, אלמנה, יתומים, הורים שכולים, אחים ואחיות החיים בחו"ל דרך קבע זכאים להגעה לארץ לביקור התייחדות.

● **אלמן, אלמנה, יתומים, הורים שכולים, אחים ואחיות שלא מלאו להם 18 שנה** זכאים להגעה באזכרה ופעם בשנה ביום הזיכרון הכללי או הפרטי.

● **אחים ואחיות שמלאו להם 18 שנה** יהיו זכאים להגיע לארץ לביקור התייחדות בהלוויה ופעם בחמש שנים.

הביטוח הלאומי ישלם את הוצאות ההגעה, וכן הוצאות שהייה למשך 6 לילות בבית מלון שדירווגו לכל היותר 4 כוכבים, או ישתתף בהוצאות שהייה בסך 565 ש"ח.

למימוש זכאות זו יש להגיש בקשה בקונסוליה הישראלית הקרובה למקום המגורים, כחודשיים לפני מועד ההגעה לארץ. הביטוח הלאומי יבדוק את הבקשה, ובהתאם ישתתף במימון הוצאות טיסה ושהייה.

מענק אזכרה שנתי

הורה שכול, אלמן, יתום (אם האלמן/ה נפטרה/ה), אח (אם נפטרו ההורים השכולים) – זכאים למענק אזכרה שנתי, שישולם באופן אוטומטי מדי שנה, ב-1 בחודש של תאריך הפטירה הלוועזי. במקרים שבהם לא משולם תגמול יש להגיש בקשה למענק אזכרה למחלקת נפגעי פעולות איבה בסניף.

944 ש"ח נכון לנובמבר 2020	סכום המענק קבוע ואחיד לאלמנות ולהורים שכולים
---------------------------	--

נספה שאין לו שאירים - מענק האזכרה ישולם לקרוב משפחה ששילם את הוצאות האזכרה, והגיש למחלקת נפגעי פעולות איבה בסניף בקשה לקבל את המענק, בצירוף קבלות.

מענק לאחזקת מקום קבורה ומצבה

בני משפחה של נספה זכאים למענק לאחזקת מקום קבורה ומצבה. המענק משולם אחת ל-5 שנים

3,517 ש"ח נכון לנובמבר 2020	סכום המענק
-----------------------------	------------

המענק ישולם לבני משפחות הנפטר, ללא צורך בהצגת קבלות, לפי הסדר הבא:

1. בן זוגו של הנפטר.
  2. אם אין בן זוג - ישולם לילדו של הנפטר.
  3. אם אין בן זוג וילד - ישולם להורה של הנפטר.
- אם אין בן זוג, ילד או הורה - ישולם המענק למי ששילם את ההוצאות, לאחר הצגת קבלות של אחזקת הקבר, עד לסכום המרבי.

הנצחה

ביטוח לאומי משלם מענקים להנצחת חללי פעולות איבה כתמיכה בפרויקט ההנצחה. מטרת המענקים היא לסייע במימון ההנצחה, ולא לכסות את כל הוצאות ההנצחה.

מענק להנצחה פרטית

מענק הנצחה פרטית משולם, כדי לסייע למשפחה בהנצחה פרטית של יקירם. המענק הוא חד פעמי, ומשולם באופן אוטומטי לאלמן/ה ולהורים השכולים, תוך ארבעה חודשים מיום ההכרה, בצירוף לתגמול החודשי. לפרטים נוספים בנושא הנצחה פרטית יש לפנות לאגף השיקום.

מענק להנצחה קבוצתית

מענק להנצחה קבוצתית ניתן למטרת הנצחה של שני חללים או יותר, במסגרת פרויקט הנצחה, כגון חקיקת שמות החללים על קיר הנצחה, הוצאת ספר, הקמה או שיפוץ אנדרטה, חדר זיכרון, הפקת סרט וכו'.

אגף נפגעי פעולות איבה מפרסם מידי שנה קול קורא לעיריות, לרשויות מקומיות, למוסדות ציבור ולעמותות להגיש בקשה לקבלת סיוע כספי למטרת הנצחה קבוצתית לזכר חללי פעולות האיבה.

לצורך הגשת הבקשה, יש לעקב אחר פרסום קול הקורא בעיתונות ובאתר הביטוח הלאומי.

יום הזיכרון - היעדרות מעבודה

קרוב משפחה של מי שנפטר מפגיעת איבה, רשאי להיעדר מעבודתו ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, ועל מעסיקו לשלם לו עבור יום זה כאילו עבד.

תגמולים חודשיים לאלמן, לאלמנה וליתומים

אלמן, אלמנה ויתומים זכאים לתגמול חודשי קבוע

אלמן או אלמנה זכאים לתגמול חודשי קבוע, וכן לתוספות שונות לתגמול, כולל תוספות עבור יתומים עד גיל 21.

סכום התגמול מבוסס על שכר עובדי מדינה בדירוג המינהלי, ובהתאם לגיל האלמן או האלמנה, מספר היתומים וגילם של היתומים.

אלמן, אלמנה שיש להם ילד שעדיין לא מלאו לו 21 שנים

אלמן או אלמנה שיש להם ילד שעדיין לא מלאו לו 21 שנים יקבלו תגמול בסך 10,530 ש"ח בנובמבר 2020.

עבור כל ילד נוסף משולמת תוספת של 11% מסכום התגמול הבסיסי.

האלמן/ה יוסיפו לקבל את התגמול כל זמן שהילד משרת שירות חובה בצה"ל, גם אם מלאו לו 21 שנים.

(בהגיע הילד לגיל 18 ימשיכו לשלם לאלמן או לאלמנה את התוספת עבורו בהפחתת סכום הגילום ששולם עד הגיעו לגיל 18).

אלמן, אלמנה שיש להם ילד בוגר (מגיל 21 עד 24)

אלמן או אלמנה שילדיהם הגיעו לגיל 21 אך טרם מלאו להם 24 שנים, יקבלו תגמול בשיעור נמוך יותר.

8,695 ש"ח בנובמבר 2020

סכום התגמול הבסיסי

אלמן או אלמנה שילדיהם בגרו יקבלו בתגמול תוספת הטבות סוציאליות כגילום חודשי. כשימלאו לילד האחרון 24 שנים, תשולם לאלמן/ה תוספת בשיעור קטן יותר.

התוספת האמורה תהיה צמודה לשינויים שיחולו בתגמולים.

אלמן, אלמנה שאין להם ילדים

8,528 ש"ח (כולל תוספות)

סכום התגמול

אלמן, אלמנה שנישאו מחדש

אלמן או אלמנה שנישאו מחדש ימשיכו לקבל תגמולים והטבות על פי חוק חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום).

אלמנה בהיריון

אלמנה שהייתה בהיריון בעת שהתאלמנה, תקבל תוספת לתגמול בגובה שליש מהתגמול הבסיסי, מהחודש השביעי להריונה ועד תום ההיריון. לאחר הלידה תקבל מענק חד פעמי.

25,586 ש"ח, נכון לנובמבר 2020

סכום המענק החד פעמי

גרושתו של נספה

גרושתו של נספה, שלא נישאה בשנית, זכאית, בתנאים מסוימים, לתגמולים. תנאי הזכאות הם:

1. הגרושה הייתה במות הנספה בת 40 שנים או יותר, או יש לה ילד מהנספה.

2. הנספה היה חייב במותו במזונותיה של האישה, על פי פסק דין של בית משפט או של בית דין מוסמך או על פי הסכם בכתב.

סכום התגמול ייקבע בהתאם לגובה המזונות שמקבלת הגרושה.

יתום הנמצא זמנית מחוץ לביתה של אמו הגרושה, במוסד או אצל יחיד המספקים לו לינה וכלכלה, ישולמו לאמו תגמולים חודשיים שהיו משולמים לה כאילו הגיעה לגיל 40 שנים.

לגבי התשלום עבור היתום, ראו "יתום במצב מיוחד" בעמוד הבא.

יתום במצב מיוחד

יתום שמסיבות רפואיות או חינוכיות זקוק לטיפול במוסד או להשגחה, רשאי הביטוח הלאומי לשלם את ההוצאות עבור הטיפול או ההשגחה, במקום התגמול החודשי שהוא זכאי לו.

יתום משני הוריו שאחד מהם נפטר מפגיעת איבה

יתום משני הוריו שאחד מהם נפטר כתוצאה מפגיעת איבה יהיה זכאי לתגמול מוגדל עד שימלאו לו 25 שנים.

מידע מפורט על תגמולים ומענקים ליתומים ששני הוריהם נספו בפעולת איבה נמצא באתר הביטוח הלאומי.

4,905 ש"ח בנובמבר 2020

סכום התגמול

4 תגמולים חודשיים להורים שכולים

תגמול חודשי להורים שכולים

הורים שכולים זכאים לתגמול חודשי קבוע.

● לזוג הורים:

7,487 ש"ח	סכום התגמול
-----------	-------------

● להורה יחיד:

5,990 ש"ח	80% מהתגמול לזוג הורים
-----------	------------------------

● תגמול להורים ששכלו יותר מילד אחד:

14,975 ש"ח	לזוג הורים
11,978 ש"ח	להורה יחיד

תוספת עבור אח/אחות של הנספה

- עבור כל אח או אחות של הנספה, רווק עד גיל 22 - משולמת להורים תוספת לתגמול כמפורט להלן:

1. עבור אח אחד או אחות אחת -

1,497.8 ש"ח	20% מהתגמול המשולם לזוג הורים
-------------	-------------------------------

2. עבור כל אח או אחות נוספים -

823 ש"ח	11% מהתגמול המשולם לזוג הורים
---------	-------------------------------

התגמול משולם עד שימלאו לאח/אחות 22 שנים.

תגמול להורים שכולים שנפרדו

הביטוח הלאומי רשאי לשלם לכל אחד מההורים השכולים שנפרדו תגמול המגיע ליחיד.

תוספת להורים שכולים מחוסרי פרנסה

הורים שכולים שהכנסותיהם נמוכות עשויים להיות זכאים לתוספת לתגמול עקב חוסר פרנסה. לבירור זכאות יש לפנות למחלקת נפגעי איבה בסניף המגורים.

1,120 ש"ח להורה יחיד,
1,401-1 ש"ח לזוג הורים

סכום התוספת

תגמול להורה שכול הנשוי לבן/בת זוג שאינם שכולים

הורה שכול הנשוי לבן/בת זוג שאינם שכולים 3 שנים לפחות, זכאי **לתגמול** בשיעור המשולם לשני הורים שכולים, כל עוד הוא נשוי. ההטבות הנלוות לתגמול הן להורה השכול בלבד, ולא משולמות הטבות עבור בן/בת הזוג שאינם שכולים.

תגמול לבן/בת זוג של הורה שכול שנפטר

לבן/בת זוג של הורה שכול שנפטר, שאינם שכולים - ישולם תגמול כמו לזוג הורים שכולים בסך 7,259 ש"ח למשך 3 חודשים (מהחודש שלאחר חודש הפטירה).

לאחר 3 חודשים ישולם לבן/בת זוג שהיו נשואים להורה שנפטר 3 שנים לפחות לפני הפטירה ולא נישאו מחדש - תגמול בסכום הפרש שבין הכנסתם לבין התגמול המשולם להורה יחיד (5,990 ש"ח).

אם ההכנסה של בן/בת הזוג (מכל מקור שהוא) מגיעה לסכום התגמול ליחיד או גבוהה ממנו - לא ישולם לבן/בת הזוג תגמול כלשהו.

5 | הגשת תביעה לתגמולים

כדי שתיבדק זכאותך לתגמולים והטבות כבן משפחה, עליך למלא **"תביעה לתגמול למשפחות הנספים בפעולות איבה" בל/582.**

את התביעה אפשר להוריד מאתר האינטרנט ולשלוח לסניף הקרוב למקום המגורים באתר, בדואר, בפקס או בתיבת השירות של הסניף.

אם הנפטר השאיר אלמן או אלמנה וגם הורים, על כל תובע להגיש תביעה בנפרד.

מועד הגשת התביעה

את התביעה לתגמול יש להגיש בתוך שנה מיום הפגיעה. תביעה שתוגש באיחור, תאושר לתקופה רטרואקטיבית של 12 חודשים ממועד ההגשה. הגשת תביעה שלא במועד עלולה לפגוע בזכויותיכם לתגמולים.

שים לב!

הטיפול בתביעה מותנה באישור הרשות המאשרת המתמנה על ידי שר הביטחון. רק לאחר שהרשות המאשרת תיקבע כי הפגיעה מוכרת כפגיעת איבה, יטפל הביטוח הלאומי בזכויותיך.

ערעור על החלטת הרשות המאשרת

מי שתביעתו לא אושרה בידי הרשות המאשרת, יקבל הודעה על כך בדואר והוא רשאי להגיש ערעור בכתב לוועדת העררים (על פי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה), בבית המשפט המחוזי, רח' וייצמן 1, תל אביב 64239.

את הערעור יש להגיש בתוך 60 ימים, מהיום שנמסרה לתובע החלטת הרשות המאשרת.

החלטת הוועדה לעררים - סופית.

סיוע משפטי

אם הביטוח הלאומי דחה את תביעתך לתגמולים או להטבות, ואתה מבקש לערער על ההחלטה הזאת לפני בית הדין לעבודה, אתה רשאי לבקש סיוע משפטי מלשכת הסיוע המשפטי של משרד המשפטים שבאזור המגורים.

מידע מפורט על בתי הדין לעבודה ועל הלשכות לסיוע משפטי מופיע באתר הביטוח הלאומי. **הסיוע המשפטי ניתן בחינם.**

איך משולם התגמול?

התגמול משולם ביום האחרון של החודש.

שירותי ייעוץ וטיפול נפשי

ייעוץ וטיפול אישי

עובדי השיקום בסניפי הביטוח הלאומי (עובדים סוציאליים בעלי הכשרה מיוחדת) יוצרים קשר עם המשפחות מיד לאחר הפיגוע ועומדים לרשות הזכאים במתן ייעוץ, הדרכה והכוונה בכל בעיה הכרוכה בשיקומם מבחינה נפשית, חברתית ומשפחתית ובנוגע למימוש הזכויות והשירותים השונים.

טיפול פסיכולוגי

בנוסף לייעוץ הניתן על ידי עובדי השיקום, זכאים **אלמן, אלמנה, יתומים, הורים שכולים ואחים שכולים** למימון טיפול פסיכולוגי, כאשר להערכת עובד השיקום טיפול זה יכול לסייע בשיפור מצבם הרגשי והתפקודי.

מימון הטיפול מותנה בהסכמה בין הזכאי לבין עובד השיקום לגבי הבעיות הדורשות התייחסות, יעדי הטיפול, הערכת היכולת להיעזר בטיפול וסוג הטיפול הנדרש, וכן מומחיות המטפל.

קבוצות תמיכה

אגף השיקום מארגן קבוצות תמיכה טיפוליות **לאלמנים/ות, להורים שכולים, אחים שכולים ויתומים**, המיועדות לסייע למשתתפים בהתמודדות עם הקשיים המתעוררים בעקבות האובדן.

הקבוצות מתקיימות ברוב הסניפים והפעלתן מותנית במספר המשתתפים.

כמו כן מפעיל אגף השיקום מתנדבים למתן סיוע ותמיכה למשפחות השכולות.

לקבלת מידע על שירותים אלה יש ליצור קשר עם מחלקת השיקום בסניף.

:

7 | שיקום, מענקים והטבות

כדי לקבל את ההטבות, המענקים והסיוע בשיקום, יש לפנות למחלקת השיקום בסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים.

במקרים שיצוינו במפורש יש לפנות אל המשרד הראשי, לאגף נפגעי פעולות איבה, שד' וייצמן 13 ירושלים, 91909.

א. דיור

סיוע בדיור ליתומים

יתום רווק עד גיל 30, זכאי למענק דיור, לאחר שיוכיח כי רכש דירה וכי הדירה שרכש היא דירתו היחידה.

80% ממענק הנישואים ליתום - 112,847 ש"ח בנובמבר 2020 כשיינשא יקבל את ה-20% הנותרים של מענק הנישואים.	שיעור המענק
--	-------------

נוסף על המענק, זכאים יתומים הרוכשים דירות גם להלוואה, על פי כללים הנקבעים מעת לעת.

הלוואות ומענקים לדיור לאלמן/ה והורים שכולים

אלמן, אלמנה והורים שכולים עשויים להיות זכאים להלוואות ו/או למענקים לפתרון בעיות דיור בהתאם לכללים ולתנאים. פרטים באתר.

סיוע במימון דיור בשכירות פרטית

הסיוע ניתן לאלמן או אלמנה עם ילדים והורים שכולים שהם מחוסרי דיור, ולאמן או אלמנה עם ילדים והורים שכולים המחליפים דירה. פרטים באתר.

ב. ניידות ורכב

סיוע ברכישת רכב וניידות

- **הורים שכולים, אלמן או אלמנה המקבלים תגמולים והם בעלי רישיון נהיגה בתוקף** זכאים לעזרה ברכישת רכב חדש לשימוש אישי, או לעזרה ברכישת רכב שיקומי לצורכי עבודה, בדרך של מענק (במקום הלוואה עומדת לתשלום מיסים). בנוסף הם זכאים להלוואה חלקית לרכישתו.
- **הורים שכולים בעלי רישיון נהיגה בתוקף** - זכאים לסיוע לרכישת רכב משומש, ובלבד שגיל הרכב לא יעלה על 48 חודשים, ובאופן חד פעמי.
- **אלמן, אלמנה והורים שכולים שאין להם רישיון נהיגה בתוקף** זכאים לסיוע ברכישת רכב חדש אם הוכיחו כי יש להם צורך ברכב עקב מצב בריאותי, גיל מתקדם ונסיבות בריאותיות/חברתיות, ולהם בן/בת בעלי רישיון נהיגה בתוקף, המתגוררים עמם או בסמיכות לביתם, ומסוגלים, על פי חוות דעת של עובד השיקום, להסיע אותם בהתאם לצרכיהם.
- **לאלמנות והורים שכולים** יינתן סיוע בהחלפת הרכב אחת ל-4 שנים.
- **הורה שכול** שמקור הכנסתו מהוראת נהיגה או מנהיגת מונית זכאי ל"חידוש משק" אחת ל-3 שנים.
- **יתום** (שביום התייתמותו לא מלאו לו 21 שנים) יהיה זכאי באופן חד פעמי להלוואה לרכישת רכב כאשר הרכב נדרש לצורך ביצוע עבודתו, אם הוא עונה על התנאים הבאים:
  1. ביום הגשת הבקשה טרם מלאו לו 30 שנים.
  2. ברשותו רישיון נהיגה בתוקף.
  3. לא ניתן לו בעבר סיוע לשיקום, לרבות לימודים.

סיוע בתחום ביטוח לרכב

- **אלמן או אלמנה שברשותם רכב זכאים** למענק שנתי למימון אגרת הרכב ולמענק שנתי כהשתתפות במימון דמי ביטוח הרכב. הסיוע מותנה בהצגת צילום תשלום אגרת הרכב מדי שנה.
- השתתפות הביטוח הלאומי בתשלום אגרת רכב להורים שכולים מגולמת בקצבה החודשית.

סיוע בלימודי נהיגה

- **הורים, אלמן או אלמנה** הלומדים נהיגה זכאים להשתתפות בדמי לימוד נהיגה בסכום מרבי של:

עד 1,577 ש"ח	סכום המענק להורים
עד 2,180 ש"ח	סכום המענק לאלמן או אלמנה

- **ליתומים** ישולם מענק ללימוד נהיגה באופן אוטומטי בהגיעם לגיל 17.

2,180 ש"ח בנובמבר 2020	סכום המענק
------------------------	------------

מענק לרכישת קלנועית

- **מענק השתתפות לרכישת קלנועית להורה שכול** - הורה המוגבל בניידות מפאת מצבו הרפואי וזקוק לשימוש אישי בקלנועית, יהיה זכאי לסיוע ברכישתה אחת לחמש שנים. הסיוע ברכישת קלנועית יינתן כתחליף לסיוע לרכישת רכב. זוג הורים שכל אחד מהם זקוק לקלנועית, יהיו זכאים, כל אחד בנפרד, לקבלת סיוע לרכישת קלנועית בודדת או לרכישת קלנועית זוגית שתשמש את שניהם. הורה שברשותו רכב שנרכש בסיוע האגף, ואשר בן/בת זוגו (המוכר גם הוא במעמד הורה שכול) זקוק/ה לקלנועית, יהיה בן/בת הזוג זכאי לסיוע לרכישת קלנועית בודדת.

11,503 ש"ח	סכום המענק לקלנועית בודדת
16,358 ש"ח	סכום המענק לקלנועית זוגית

מענק השתתפות לרכישת קלנועית לאלמן/ה - אלמנה הזקוקה לקלנועית לשימושה האישי עקב הגבלה רפואית בניידות, זכאית אחת ל-4 שנים לסיוע במימון הקלנועית. סיוע זה ניתן במקום הסיוע לרכישת רכב. הסיוע יינתן כהחזר כספי לאחר המצאת קבלות ועד לסכום מרבי של 15,000 ש"ח.

אגף השיקום לא משלם מענקים עבור אגרת רכב, ביטוח רכב ולימוד נהיגה לתקופה רטרואקטיבית.

מענק דמי ניידות

אלמן או אלמנה המקבלים תגמול חודשי, שלא מימשו את זכאותם לסיוע ברכישת רכב מאגף השיקום של הביטוח הלאומי, זכאים למענק דמי ניידות חודשיים. המענק משולם אוטומטית עם התגמול החודשי.

392 ש"ח בנובמבר 2020

סכום המענק

להורים שכולים, הטבה זו מגולמת עם התשלום עבור תרופות והחזר מס קנייה, המשולמים בתגמול החודשי.

ג. הטבות בנושאים רפואיים

תשלום למוסד רפואי או לבית אבות

אלמן, אלמנה והורים שכולים הזקוקים להשגחה וטיפול במוסד סיעודי - והכנסתם מכל מקור שהוא אינה מספקת למימון הוצאה זו, יהיו זכאים להשתתפות במימון הוצאות שהייתם במוסד. המימון יינתן במקום התגמול החודשי. סכום הסיוע הוא בהתאם לתעריף משרד הבריאות לאשפוז יומי בבית אבות, ובהתאם להכנסות.

הורה שכול או אלמנה הנכנסים למחלקה עצמאית - יהיו זכאים למענק השתתפות בדמי הכניסה, בתנאי שבבית האבות קיימת מחלקה סיעודית. המענק לא יינתן לזכאים הרוכשים יחידת דיור כנכס על שמם. סכום ההשתתפות הוא בשיעור שנקבע מעת לעת, ובהתאם לתעריפים של משרד הבריאות.

הורה שכול או אלמנה שאושפזו בבי"ח שיקומי, או בבי"ח במחלקה לסייעודיים מורכבים או בהוספיס - שהייתם תמומן ע"י קופת החולים. הביטוח הלאומי ישלם את ההפרש שעליהם לשלם מעבר למימון של קופת החולים, בניכוי הכנסתם.

תשלום עבור עזרה בפעולות היום יום עקב מגבלה רפואית (עזרת הזולת)

אלמן, אלמנה והורים שכולים שעקב מגבלה רפואית זקוקים לעזרה של אדם אחר בביצוע פעולות היום יום, תיבדק זכאותם למימון עזרה סיעודית באמצעות חברות סיעוד או באמצעות תוספת כספית לתגמול החודשי למי שמעסיק עובד זר.

סכום הסיוע ייקבע בהתאם להמלצת רופא ובניכוי השתתפות עצמית, ובתנאי שהזכאי לא מקבל סיוע דומה מגורם אחר (כמו קצבת סיעוד או שירותים מיוחדים לנכים מביטוח לאומי, קצבה ממשרד הביטחון וכדומה).

ביטוח בריאות

כל תושב ישראל מבוטח בביטוח בריאות ממלכתי. אלמן/ה והורים שכולים, שדמי ביטוח הבריאות מנוכים משכרם או מתגמוליהם, יקבלו השתתפות חלקית.

אלמנות והורים שכולים שאינם מבוטחים בביטוח בריאות - ינוכה מס בריאות מהתגמול המשולם להם, כדי לשמור על זכויותיהם כמבוטחים בביטוח בריאות.

נסיעות לטיפול רפואי

אלמן, אלמנה והורים שכולים, שאינם יכולים מסיבות רפואיות לנסוע בתחבורה ציבורית, ולא מימשו את זכאותם לרכב לשימוש אישי ב-4 השנים האחרונות (להורים ב-5 שנים) - זכאים להשתתפות בהוצאות נסיעה במונית ו/או באמבולנס לטיפול רפואי או בדיקה בבית חולים או במרפאת מומחים. מספר הנסיעות המאושר הוא עד 10 בחודש (5 הלוך וחזור). אין הגבלה במספר הנסיעות לטיפול כימותרפי או דיאליזה.

מכשירים רפואיים

אלמן, אלמנה והורים שכולים זכאים להשתתפות ברכישה או בהשכרה של מכשירים רפואיים, בהתאם לרשימה המאושרת על ידי

אגף השיקום וכהשלמה לזכאות מהביטוח המשלים/משרד הבריאות.
הורה השוהה במוסד סיעודי פטור מהשתתפות עצמית.

תרופות

אלמן, אלמנה שהינם חולים כרוניים או סובלים ממחלות ממושכות, זכאים למלוא המימון לתרופות כימיות, הנרכשות בבית מרקחת פרטי או בקופות חולים על פי מרשם רפואי.

במקרים בהם נרכשות התרופות בבתי מרקחת פרטיים, המימון יינתן עם הצגת אישור שהתרופה אינה ממומנת על ידי קופת חולים.

תוספי מזון וויטמינים אינם נחשבים לתרופה, אלא אם כן הויטמינים נרכשו בהוראת הרופא המטפל כטיפול רפואי במחלה ובתנאים מסוימים.

הסיוע במימון תרופות **להורים שכולים** מגולם בקצבה החודשית (סכום זה מפורט בתלוש החודשי של התגמול). הורים שהוצאתם השנתית על תרופות גבוהה מסכום הגילום יוכלו לקבל החזר על הסכום שמעבר, על בסיס אישור רפואי וקבלות שיוגשו לפקיד השיקום.

התייעצות רפואית

אלמן, אלמנה והורים שכולים הסובלים ממחלה כרונית, או הנזקקים להתערבות כירורגית, זכאים למימון התייעצות רפואית עם רופא מומחה בלבד, אחת לשנה, למחלות המצריכות טיפול רפואי ממושך או התערבות כירורגית. החזר התשלום יינתן כנגד חשבונית מס/קבלה

853 ש"ח בשנה

סכום החזר המרבי

מוצרי ספיגה למבוגרים

הורים שכולים, אלמן או אלמנה הצורכים מוצרי ספיגה ופדים עקב אי שליטה בסוגרים, זכאים למימון בסכום חודשי מרבי של עד 381 ש"ח בחודש. המימון מותנה באישור רפואי וקבלה.

נעליים אורתופדיות

אלמן, אלמנה והורים שכולים הזקוקים על סמך המלצת רופא לנעליים אורתופדיות, המיוצרות במכון מיוחד למכשירים אורתופדיים, ישולם להם החזר של עד 976 ש"ח בשנה בניכוי השתתפות עצמית בסך 315 ש"ח. המימון הוא חד שנתי ומותנה באישור רפואי ובקבלה.

טיפולים ברפואה משלימה

הורה שכול זכאי להשתתפות במימון של עד 20 טיפולים בשנה ברפואה משלימה, על פי אישור והמלצת רופא מטפל וקבלה מקורית. ההחזר יינתן עבור טיפולים אלטרנטיביים, כמפורט ברשימה הבאה:

דיקור סיני, ביו פידבק, היפנוזה, הרזייה הוליסטית, הומוטקסולוגיה, טווינה, כירופרקטיקה, נטורופטיה, עיסוי רפואי, פלדנקרייז, פרחי באך, רפואה סינית, רפלקסולוגיה, שיאצו, שיטת אלכסנדר, שיטת פאולה.

לא נדרש מיצוי הזכויות בקופות החולים ו/או ביטוח משלים.

138 ש"ח לטיפול

סכום ההשתתפות המרבי

החלמה לאחר אשפוז

אלמן, אלמנה והורה שכול שעברו אשפוז של ארבעה לילות לפחות בבית חולים, או טיפולים כימותרפיים או הקרנות, זכאים למימון שהות בבית מלון בארץ לתקופה של עד שבעה ימים, פעם אחת בשנה, על פי תעריפי האגף. ניתן לממש הטבה זו עד שישה שבועות מסיום האשפוז.

השתתפות במימון ניתוח פרטי להורה שכול

השתתפות במימון ניתוח פרטי (שאינו ניתוח קוסמטי) תינתן לניתוח המתבצע במימון ההורה, ושאינו במסגרת קופת החולים ולאחר מיצוי הזכאות במסגרת סל הבריאות וקופת החולים. סכום הסיוע כרוך בהשתתפות עצמית.

12,147 ש"ח בשנה

סכום הסיוע המרבי לאחר
השתתפות עצמית של 2,447 ש"ח

עדשות ראייה

אלמן, אלמנה והורים שכולים הזקוקים לעדשות מיוחדות למשקפיים, או לעדשות מגע עקב ניתוח עיניים או מחלת עיניים כרונית, זכאים להשתתפות בהוצאה. ההשתתפות תינתן עם הצגת קבלות מקוריות עבור העדשות בלבד ואישור של רופא עיניים על מהות המחלה והצורך במשקפיים הנובע מהניתוח או המחלה (לגבי מימון ראשון), או אישור רופא לגבי הצורך בהחלפה (בהחלפה).

עד 730 ש"ח בשנה או 1,220 ש"ח בשנתיים (מיום רכישת העדשות)	סכום ההשתתפות
--	---------------

עדשות טלסקופיות ועדשות מיקרוסקופיות

אלמן, אלמנה והורה שכולים בעלי תעודת עיוור או בעלי לקות ראייה חמורה זכאים למימון מלא של עדשות טלסקופיות ומיקרוסקופיות, בניכוי ההשתתפות הניתנת על-ידי משרד הרווחה והשירות לעיוור, ובתנאי שהעדשות נרכשו במקום שהופנו אליו על-ידי משרד הרווחה והשירות לעיוור.

לחצן מצוקה

אלמן, אלמנה והורים שכולים הסובלים ממחלות כרוניות (על פי אישור רפואי), **בודדים מגיל 65 ומעלה, או זוג הורים מגיל 70 ומעלה**, זכאים למימון השתתפות בהתקנת לחצני מצוקה ובאחזקתם.

מנוי לשירות קרדיוביפר ומוקד לבבי

אלמן, אלמנה והורים שכולים הסובלים מבעיות רפואיות, זכאים להשתתפות במימון מנוי בחברה המספקת שירות של קרדיוביפר, מוקד לבבי וניידת טיפול נמרץ.

32 ש"ח לחודש/ 356 ש"ח לשנה.	סכום ההשתתפות
-----------------------------	---------------

טיפול שיניים

למימוש הטבה זו יש לפנות **מראש** לפקיד השיקום עם תכנית טיפול והצעת מחיר מפורטות.

התכנית תופנה לבדיקת יועץ מומחה לגבי סבירות התכנית ועלותה.

הורים שכולים זכאים להשתתפות במימון טיפולי שיניים בגובה של 50% מההוצאה הממשית, בהתאם להצגת קבלות מקוריות שזמן פירעונן הוא עד שנה מיום התשלום בפועל.

אלמן ואלמנה זכאים להשתתפות במימון טיפולי שיניים בגובה של 50% מההוצאה הממשית, בהתאם להצגת קבלות מקוריות, ועד לסכום של 15,335 ש"ח בשנה.

יתום עד גיל 18 זכאי להחזר של עד 50% מהתשלום בפועל, ועד לסכום של 4,092 ש"ח בשנה.

יתום בגילאי 18-21 שנים, זכאי, עפ"י הוראה מיוחדת המשתנה מעת לעת, להחזר בגובה של 50% מההוצאה בפועל, ועד לסכום המרבי שנקבע לאותה שנה.

טיפול פוריות

הורים זכאים להשתתפות במימון טיפולי פוריות לאחר שמיצו את זכאותם בקופת חולים ובביטוח המשלים.

ד. לימודים, השכלה ועבודה

אבחון לקות למידה והוראה מתקנת ליתומים

אבחון לקות למידה - הביטוח הלאומי משתתף במימון אבחון כישורי למידה (דידקטי), פסיכו דידקטי, ואבחון קשב וריכוז ליתום עד גיל 21, על פי המלצת גורם מקצועי. האבחון ייעשה על ידי השירות הפסיכולוגי החינוכי הנמצא בפיקוח, או על ידי פסיכולוגים מומחים ומורשים לאבחון. המימון מוגבל ל-4 אבחונים לכל היותר, על פי הצורך.

ליתום מעל גיל 21 ניתן לאשר אבחון אחד, בתנאי שלא עבר 4 אבחונים.

החזר של עד 1,450 ש"ח	סכום המימון לאבחון דידקטי
החזר של עד 2,500 ש"ח	סכום המימון לאבחון פסיכודידקטי
החזר של עד 1,370 ש"ח	סכום המימון לאבחון קשב וריכוז

הוראה מתקנת - יתום בגיל בית ספר יסודי ועד תיכון, הסובל מלקות למידה וקיימת המלצה להוראה מתקנת עבורו, ואין בבית הספר או בקהילה שירות זה, זכאי ל-18 שעות לימוד בחודש לכל היותר, על פי התעריף שנקבע, ולתקופה של עד שנתיים ממועד אישור הזכאות.

81 ש"ח לשעה כולל מע"מ	סכום ההחזר בהצגת קבלות
-----------------------	------------------------

תשלום לחונכים ליתומים

יתומים זכאים למימון עבור העסקת חונכים, כאשר החונך ממלא תפקידי ליווי חברתי ותמיכה רגשית, וזאת בתיאום עם פקיד השיקום ובעצתו.

השתתפות בהוצאות לימודים וחוגים

בתחילת כל שנת לימודים זכאים אלמן/ה המקבלים תגמולים והטבות, למענק שנתי לצורך השתתפות בהוצאות לימודים של ילדיהם. המענק משולם עבור כל אחד מהילדים שהוכרו כיתומים, הלומדים במוסדות על יסודיים בכיתות ז' עד י"ב, וכן עבור השתתפות בחוגים ליתומים הלומדים בכיתות א' עד ו'. תשלום המענק מבוצע אוטומטית בתגמול חודש אוגוסט.

1,833 ש"ח	סכום המענק עבור ילדים בכיתות א'-ו'
2,160 ש"ח	סכום המענק עבור ילדים בכיתות ז'-י'
2,937 ש"ח	סכום המענק עבור ילדים בכיתות יא'-יב'

הכשרה מקצועית והשכלה גבוהה

- **אלמן, אלמנה ויתומים שלא מלאו להם 21 שנים ביום שהתייתמו ועדיין לא מלאו להם 30 שנים**, זכאים למימון אבחון מקצועי, מכינה והכשרה מקצועית עד שיסיימו את לימודי המקצוע, או למימון הלימודים להשכלה גבוהה עד קבלת התואר הראשון. המימון כולל שכר לימוד, מענק שנתי לספרים וכן לדמי מחיה ליתומים.
- **מי שהתייתמו אחרי גיל 21, או יתום שקיבל בעבר סיוע ברכישת רכב לשיקומו, ושיקומו נכשל** זכאים למימון שכר לימוד בלבד להשכלה גבוהה או הכשרה מקצועית, וזאת עד גיל 30.
- **סיוע למימון לימודים בחו"ל לאלמנה וליתום** יוענק במסגרת התנאים והבדיקות הנערכות ללומדים בארץ. המימון יינתן במטבע ישראלי.
- הורים שכולים זכאים לקבל ייעוץ בבחירת מקצוע וסיוע במימון שכר לימוד, לרבות קורסים להכשרה מקצועית, קורס העשרה, לימודים אקדמיים ולימוד השפה העברית.

שיקום כלכלי עצמאי

הורים שכולים, אלמנות ויתומים המבקשים לבסס את עסקם העצמאי הקיים זכאים להלוואה, בכפוף לשיעורי ההלוואות המכסימליות שנקבעות מעת לעת.

שיקום תעסוקתי

הורים שכולים, אלמנות ויתומים זכאים לסיוע בהשמה בעבודה, באמצעות מחלקת השיקום בסניף הקרוב למקום המגורים.

ה. חתונה, בר/בת מצווה ולידה

א. מענק מיוחד לאלמנים שילדם נישא

אלמן, אלמנה זכאים למענק מיוחד לרגל נישואי ילדיהם שהוכרו כיתומים. את הבקשה לתשלום המענק, בצירוף תצלום תעודת הנישואין של היתום, יש להגיש לאגף נפגעי פעולות איבה במשרד הראשי, בירושלים, שד' וייצמן 13.

9,131 ש"ח

סכום המענק המרבי

ב. מענק בר/בת מצווה ליתומים

ילדיו של נספה פעולות איבה יקבלו מענק בהגיעם למצוות: בנות - בהגיען לגיל 12 שנים, בנים - בהגיעם לגיל 13 שנים.

9,231 ש"ח

סכום המענק

ג. מענק נישואים/ גיל 30 ליתום

יתום עד גיל 30 שנישא לאחר שהתייתם, זכאי למענק נישואים. את הבקשה לתשלום המענק, בצירוף תעודת נישואים, יש להגיש למחלקת איבה במקום המגורים.

יתום שהגיע לגיל 30 וטרם נישא - יקבל מענק גיל 30 בסכום מענק הנישואים.

יתום שקיבל מענק דיור לפני שהגיש בקשה למענק נישואים/ מענק גיל 30 - יקבל את ההפרש שבין מענק הנישואים למענק הדיור.

141,060 ש"ח

סכום המענק

ד. מענק לידה למשפחות שכולות

משפחה שכולה שנולד לה ילד/ה לאחר האירוע, זכאית לתשלום מענק לידה.

לקבלת המענק יש לפנות עם תעודת לידה ותעודת זהות של ההורה למחלקת נפגעי פעולות איבה בסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים.

20,065 ש"ח

סכום המענק

ו. הטבות להורים המיועדות לאחי הנספים

מענק שכר לימוד

מענק שכר לימוד משולם עבור אחים הלומדים בכיתות ז'-י"ב. המענק משולם מדי שנה בתגמולי חודש אוגוסט.

2,160 ש"ח

סכום המענק

שיעורי עזר

מימון שיעורי עזר לאחים של נספי פעולות איבה ניתן עד 3 שנים לאחר האסון, כאשר תקופת הסיוע למימון השיעורים אינה עולה על שנה אחת. השיעורים ימומנו בהתאם לדרישת בית הספר וכאשר פקיד השיקום שוכנע בצורך של התלמיד בעזרה בתחומי לימוד מוגדרים.

1,168 ש"ח לחודש, במשך 12 חודשים

סכום המענק המרבי

לימודים על תיכונים ואקדמיים

השתתפות בשכר לימוד תינתן להורים המממנים לימודים גבוהים לאחים: תואר ראשון או רכישת מקצוע. הזכאות מוענקת עבור אחים עד גיל 30, למשך תקופה של עד שלוש שנים אלא אם כן תכנית

הלימודים הרשמית היא בת ארבע שנים. בכל מקרה לא יאושרו יותר מארבע שנות לימוד. להטבה זו ייחשבו לימודים גבוהים באחד ממוסדות ההשכלה הגבוהה הבאים:

- בתי ספר על תיכונים שבסיומם מוענקת תעודת הסמכה ממשרד ממשלתי.
- אוניברסיטאות ומכללות המוכרות ע"י המועצה להשכלה גבוהה (תואר ראשון).
- בתי ספר להנדסאים וטכנאים (י"ג - י"ד) ללומדים ברצף לאחר סיום התיכון.

שיעור ההשתתפות הוא עד 40% משכר הלימוד הבסיסי המלא ללימודי תואר ראשון, במוסדות להשכלה גבוהה שהמדינה משתתפת בתקציבם (על פי עדכון המ"ג).

ז. שונות

מענק הבראה

אלמן, אלמנה והורים שכולים, הזכאים לתגמולים, זכאים פעם אחת בשנה לתשלום בעבור 8 ימי הבראה (לכל אחד מהזכאים). שיעור המענק ליום הבראה הוא כמקובל בשירות המדינה. התשלום השנתי יועבר לחשבון הזכאי בבנק בחודש יולי. **הערה:** הורה שאינו שכול ונשוי להורה שכול, אינו זכאי למענק זה.

הלוואות לצרכים אישיים והוצאות מיוחדות

אלמן, אלמנה והורים שכולים עשויים להיות זכאים להלוואות לסיוע במימון נישואי בן/בת, לעריכת בר/בת מצווה והנצחה. בנוסף הם יכולים לקבל הלוואה לצרכים אישיים, אחת לשלוש שנים.

לבדיקת הזכאות להלוואות יש לפנות לעובד השיקום בסניף.

סיוע לכיסוי חובות

הורים שכולים, אלמנים ואלמנות שנקלעו לחובות כתוצאה ישירה מהאסון או שהם מתקשים להתמודד עם התחייבויות כספיות שקדמו

לו או ששיקומם נכשל ויש להם חובות הקשורים לעניין העסקי, יוכלו להגיש בקשה לסיוע, עד שלוש שנים מיום פטירת הנספה.

השתתפות ברכישת חלקת קבר להורים שכולים ואלמנים

אלמן, אלמנה והורים שכולים זכאים להשתתפות ברכישת חלקת קבר ליד הנספה.

סכום ההשתתפות	5,361 ש"ח ליחיד או 10,722 ש"ח לזוג הורים
---------------	--

לקבלת ההחזר יש לפנות למחלקת פעולות איבה בסניף המגורים, ולצרף קבלה מקורית.

השתתפות בהקמת מצבה להורים שכולים ואלמן/ה שנפטרו

הביטוח הלאומי משתתף בהקמת מצבה להורים שכולים ואלמן או אלמנה של מי שנספו בפעולות איבה.

סכום ההשתתפות הקבוע ליחיד	4,562 ש"ח
סכום ההשתתפות הקבוע לזוג	9,124 ש"ח

המענק הוא חד-פעמי ומשולם עד שנה מהפטירה. לקבלת המענק יש לפנות למחלקת נפגעי איבה בסניף, בצירוף קבלה.

הטבות המוענקות מרשויות אחרות:

הנחות במס רכישה (מס שבח מקרקעין)

אלמן, אלמנה, הורים שכולים ויתום שהתייתם לפני גיל 21 וטרם מלאו לו 40 שנים, זכאים להנחה בתשלום מס רכישה לפי תקנות מס

שבח מקרקעין. ההנחה תוענק פעמיים בלבד על סמך אישור. למימוש הנחה זו, יש לפנות לסניף ביטוח לאומי באזור המגורים.

תשלום המס, לאחר ההנחה, הוא 0.5% משווי הדירה הנרכשת או ממגרש המיועד לבניית דירה. התנאי לקבלת ההנחה על מגרש הוא: בניית הדירה בתוך שנתיים מיום רכישת המגרש.

פטור מאגרת העברת מקרקעין (טאבו)

אלמן, אלמנה המקבלים תגמול, יתומים עד גיל 30 והורים שכולים זכאים לפטור מלא מתשלום אגרת העברת מקרקעין. הפטור יוענק פעמיים בלבד. לשם קבלת אישור לפטור יש לפנות לסניף הביטוח הלאומי באזור המגורים, בציון פרטי הנכס (מס' גוש, מס' חלקה וכתובת הנכס).

פטור מאגרת רישום ירושה

אלמן, אלמנה, יתומים והורים שכולים זכאים לפטור מלא מאגרת רישום ירושת נספה פעולות איבה.

לשם קבלת האישור יש לפנות אל סניף הביטוח הלאומי באזור המגורים.

פטור מתשלום דמי הסכמה בהעברת מקרקעין

אלמן, אלמנה, יתומים עד גיל 18 והורים שכולים זכאים לפטור מלא מדמי הסכמה בהעברת מקרקעין שבבעלות מינהל מקרקעי ישראל.

לשם קבלת אישור יש לפנות אל מחלקת נפגעי פעולות איבה בסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים.

הנחה בתשלום ארנונה

אלמן, אלמנה והורים שכולים זכאים להנחה בתשלום מסים לעיריית או לרשויות המקומיות. ההנחה תינתן על פי רשימת זכאים שיעביר הביטוח הלאומי לרשויות המקומיות אחת לשנה. את שיעור ההנחה קובעות הרשויות המקומיות לפי שטח הדירה ומספר הנפשות המתגוררות בדירה. אישור חד פעמי (עד שתוסדר ההנחה באמצעות רשימת הזכאים) אפשר לקבל במחלקת נפגעי פעולות איבה בסניף הקרוב למקום המגורים.

השתתפות בדמי התקנת מכשיר טלפון ובדמי השימוש בו

הורים שכולים זכאים להשתתפות בשיעור של 50% בדמי התקנת או

העתקת מכשיר טלפון בדירתם הפרטית ובדמי השימוש בו. כדי לקבל את החזר ההשתתפות בדמי התקנת טלפון יש לפנות למח' נפגעי איבה בסניף הביטוח הלאומי באזור המגורים, עם חשבונית מחברת "בזק".

אלמן או אלמנה אינם זכאים להשתתפות בהתקנת טלפון או בהעתקתו.

אלמן, אלמנה והורים שכולים יקבלו אחת לשנה בתגמולי ינואר מענק להשתתפות בהוצאות השימוש בטלפון.

מידע מורחב על זכויות מקבלי נפגעי פעולות איבה במוסדות וארגונים אחרים תמצאו במחשבון "זכויות מקבלי קצבאות במוסדות אחרים" באתר הביטוח הלאומי.

סיוע משפטי חנים בהליך הפלילי מול מבצעי העבירה

בני משפחה מדרגה ראשונה של מי שנספה בפעולת איבה (בני זוג, ילדים, הורים ואחים) זכאים לקבל סיוע משפטי חנים, בהליך הפלילי מול מבצע העבירה או בני משפחתו, וכן סיוע בהיבט האזרחי.

המטרה היא לסייע לבני המשפחות השכולות במקרים שבהם מתנהל הליך משפטי כנגד מבצע העבירה, וכן לסייע להם בסוגיות משפטיות וצרכים משפטיים שונים, כגון הוצאת צו ירושה, שינוי מעמד אישי, טיפול ביטוחים וקרנות של הנספה וכדומה.

הסיוע מוענק מטעם מערך הסיוע המשפטי במשרד המשפטים, וניתן באמצעות צוות עורכי דין שעברו הכשרה מקצועית מקיפה בתחום ייחודי זה.

הסיוע כולל ליווי, סיוע וייצוג משפטי חנים, ללא בדיקת זכאות כלכלית להליכים המשפטיים הקשורים לעבירה.

למידע נוסף ניתן לפנות למשרד המשפטים כמפורט:

הנהלת הסיוע המשפטי:

Siyua.hanhala@justice.gov.il

ניתן לפנות גם למוקד הטלפוני הארצי של הסיוע המשפטי:

1-700-70-60-44 שלוחה 4

או למייל: moked-siyua@justice.gov.il

פרטים חשובים אחרים

בחירה בין תגמול לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה ובין תגמול אחר

המקרים האלה נחשבים לתשלום כפל, ועל הזכאי לבחור באחד התגמולים המגיעים לו:

- כאשר הוא זכאי לתגמולים לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה ולגמלאות לפי חוק הביטוח הלאומי - **עקב אותו מאורע.**
  - כאשר הוא זכאי לתגמולים לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה ולתגמול מאוצר המדינה - **כאשר מדובר באותה עילה.**
- זכות הבחירה בין התגמולים היא חד פעמית.

התשלומים האלה אינם נחשבים לתשלומי כפל:

- תגמולי איבה וקצבה לפי חוק הביטוח הלאומי עקב עילות שונות.
- תגמולי איבה עקב כמה עילות.
- תגמולי איבה לפי סעיף 34 לחוק שירות המדינה וסעיף 32 לחוק שירות הקבע בצה"ל עקב עילות שונות.
- תגמול ליתום משני הוריו, ובלבד שלא תינתן לו האפשרות לבחור בתגמולים לפי חוק זה מכוח שני ההורים. תאריך התחולה מ-1.9.98.
- זכאי לתגמול לפי חוק זה ולתגמול המשולם מאוצר המדינה לפי חוק אחד, כאשר הזכות לתגמולים השונים אינה נובעת ממאורע אחד.

פגיעת איבה שהיא גם תאונת עבודה

פגיעת איבה, שאירעה בשעת העבודה ועקב העבודה, והיא מוכרת כתאונת עבודה לפי החוק, מאפשרת לתלויים בנפגע לבחור בין הזכויות לפי **חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה ובין הזכויות לפי חוק הביטוח הלאומי** (נפגעי עבודה). על פי החוק, על התובע לבחור בתוך 6 חודשים מהיום שנמסרה לו הודעה על החלטת הרשות המאשרת.

לצורך מימוש זכות הבחירה או לקבלת מידע על הזכויות המוקנות לפי שני החוקים, על התובע לגשת לסניף הביטוח הלאומי שבו הוגשה

התביעה ולחתום על הצהרה בדבר סוג הבחירה. כל עוד לא חתם על הצהרה, ישולם לו תגמול לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה. אם הוגש ערר על החלטה שלילית של הרשות המאשרת לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, ולאחר מכן אושרה הפגיעה כפגיעת איבה, התובע יהיה זכאי לבחור בין שני התגמולים גם לאחר 6 החודשים הקבועים בחוק.

זכות הבחירה בין שני החוקים היא חד פעמית.

אלמנ/ה או הורה שכול שהם נכי צה"ל

אלמן, אלמנה או הורה שכול שהם נכי צה"ל יהיו זכאים לתגמולים לפי שני החוקים (חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה וחוק הנכים של משרד הביטחון). בתנאי שתגמול הנכות הוא תגמול רגיל (ולא תגמול טיפול רפואי, תגמול מחוסר פרנסה ותגמול נצרך).

אלמנ/ה או הורה שכול של חלל פעולות איבה ושל חלל צה"ל

אלמן או אלמנה של חלל צה"ל, ששכלו בן או בת בפעולות איבה, יקבלו תגמול לפי שני החוקים לעיל. במקרה הזה ישולם תגמול מלא מכוח כל אחת מהעילות.

זכויות בן משפחה לפיצויים לפי חוק אחר

בן משפחה של נספה בפעולות איבה, שיש לו עילה לפיצויים לפי פקודת הנזיקין האזרחיים וברצונו לממש זכות זו, יוכל לבחור בין תגמולים וזכויות לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה לבין פיצויים לפי פקודת הנזיקין האזרחיים. אם בחר בן המשפחה בפיצויים לפי פקודת הנזיקין, הוא לא יהיה זכאי לכל תגמול ולכל זכויות על פי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה.

העסקת אלמנ/ה והורים שכולים לאחר גיל הפרישה

לפי החוק, חייב המעביד, בתנאים מסוימים, להעסיק אלמנ/ה והורים שכולים לאחר גיל הפרישה. חובת ההעסקה חלה 5 שנים, ובלבד שלא מלאו לעובד יותר מ-70 שנה.

ארגון נפגעי פעולות איבה

הארגון פועל כעמותה והוא מייצג את נפגעי פעולות האיבה (נכים ומשפחות נספים) על פי החוק. בין מטרותיו לשמור על זכויות משפחות הנספים ולשפרן, וכן להציג ולייצג את ענייניהם בפני המוסדות השונים.

זכאים להתקבל כחברים בארגון: בני משפחות נספים שהוכרו על פי חוק נפגעי פעולות איבה, הזכאים לתגמולים חודשיים.

לזכאי ינוכו דמי חבר חודשיים מהתגמול החודשי, בתום 60 ימים מיום אישור התביעה. דמי החבר יועברו לחשבון הארגון.

כתובת הארגון:

רח' בית האורן 9 תל אביב 67319

טל' 03-6884729

פקס' 03-6884724

כתובת דואר אלקטרוני: irgun@irgun.org.il

בהוצאת המוסד לביטוח לאומי

הסברה ויחסי ציבור

סימן החוברת ח"ה 8

ירושלים, כסלו תשפ"א, נובמבר 2020

הפקה: לשכת הפרסום הממשלתית

עיצוב ועימוד: תמנע בינימוב אש

צילומים: עזריה אלון

המידע באדיבות אתר צמח השדה www.wildflowers.co.il

לצדך, ברגעים
החשובים של החיים
www.btl.gov.il
f | *6050

הביטוח
הלאומי

הביטוח הלאומי

מסייע בהתקנת סידורי נגישות באתרי טבע ומורשת

פרחי ארץ ישראל: שושן צחור

השושן הצחור הוא צמח נדיר בסכנת הכחדה, והוא אחד הצמחים היפים ביותר שמקורם במזרח הים התיכון, אשר נפוצו ע"י האדם לרחבי העולם. הוא פורח בחורף בעמוד פריחה גבוה (כ-2 מטר) ובראשו פרחים גדולים ולבנים. ששת עלי-הכותרת של הפרח יוצרים צורה הדומה למגן דוד.

לצדך, ברגעים
החשובים של החיים
www.btl.gov.il
f | *6050

הביטוח
הלאומי

